PEC3: L'APLICACIÓ DE POLÍTIQUES ECONÒMIQUES

Estudia dels apunts : "Manual per ser un bon ministre d'economia":

- Tema 5: Introducción a la Política Fiscal y a la Política Monetaria..
- Tema 6: La Política Fiscal.
- Annex Tema 6. La curva de Phillips.
- Tema 7. La Política Monetaria.

Llegeix del manual "Lectures d'economia" els articles:

- . Paul Krugman. La hora de la Política Fiscal
- . Quién era Milton Friedman.

PROVA D'ESTUDI CONTINUAT 3 (PEC3)

PART A

3.A.1 Explica la Llei d'Okun

La Llei d'Okun ens diu que per a que la taxa d'atur baixi en un 1%, el PIB ha d'augmentar un 2 o un 3%, i per a que augmenti la taxa d'atur en un 1%, el PIB ha de caure un 2 o un 3%.

3.A.2 Creus que és una bona idea que els governs europeus intentin equilibrar el pressupost en situacions recessives com l'actual? Perquè?

No. Segons els keynesians, si estem en recessió, és positiu gastar més del que es recauda, és a dir, és bo incórrer en dèficits públics i l'efecte multiplicador ja se n'encarregarà d'estimular el creixement econòmic. Intentar equilibrar el pressupost públic en una situació recessiva, només agreuja la crisi.

3.A.3 Si fossis ministre d'economia quines mesures proposaries per tal de sortir d'una inflació de demanda? I d'una inflació d'oferta?

Per sortir d'una inflació de demanda, política monetària restrictiva (augmentar el coeficient de caixa, pujar els tipus d'interès i venda de deute públic), i per sortir d'una inflació d'oferta, polítiques d'oferta per augmentar l'oferta i/o baixar els costos (baixar els salaris dels treballadors públics, flexibilitzar el mercat laboral / afavorir l'acomiadament de treballadors, fomentar l'esperit empresarial mitjançant la creació d'incubadores d'empreses o empreses de capital-risc, crear oficines consultives per afavorir les exportacions de les empreses, desregularitzar/liberalitzar sectors econòmics perquè hi

hagi més competència entre empreses, baixar els tipus d'interès per reduir els costos financers de les empreses, fer un esdeveniment esportiu de caire mundial ...).

3.A.4. La venda de Deute Públic correspon a una política econòmica expansiva o restrictiva?

La política fiscal expansiva ens porta a augmentar la despesa pública i/o a baixar els impostos i això ens porta a un dèficit públic i a la venda de deute públic, i la política monetària restrictiva, amb l'objectiu de reduir la quantitat de diners en circulació, ens porta també a la venda de deute públic. La diferència està en que en el cas de la P.F. expansiva, ens gastem els diners i, en el cas de la P.M. restrictiva, ens els guardem per quan l'economia ho necessiti.

3.A.5. De què depèn, fonamentalment, la inversió? I el consum?

La inversió depèn de les expectatives de fer negoci (i no pas dels tipus d'interès) i el consum depèn de les expectatives de renda.

3.A.6. Quines conseqüències econòmiques creus que se'n podria derivar de la independència de Catalunya, per Catalunya (raona la resposta) i per Espanya (raona la resposta)

Si Catalunya fos independent, la recaptació per impostos que actualment es queda Madrid com a seu del govern central, es quedaria a Catalunya (segons dades del 2004, el dèficit fiscal de Catalunya era d'uns 13.000 milions d'euros).

fiscal balances 2004				
	Superavit /Deficit (Milions €)	Inhhabitants	€/per capita	
Madrid	-17.044.00	5.705.620	-2987,2	
Catalunya	13.372,80	6.637.355	-2014,8	
Balears	-3.790,50	931.831	-4067,8	
C. Valenciana	-2.110,30	4.400.459	-479,6	
Euskadi	-1.465,50	2.094.909	-699,6	
Navarra	-127,20	573.038	-222,0	
La Rioja	-39,20	288.384	-135,9	
Aragón	12,10	1.228.886	9,8	
Ceuta	373,10	71.456	5221,4	
Melilla	380,90	66.956	5688,8	
Cantabria	785,60	545.125	1441,1	
Murcia	1.097,60	1.265.983	867,0	
Extremadura	2.578,80	1.066.149	2418,8	
Castilla-La Mancha	2.595,70	1.823.013	1423,9	
Asturias	2.605,50	1.060.065	2457,9	
Canarias	3.771,90	1.864.840	2022,6	
Galicia	4.358,30	2.706.126	1610,5	
Castilla y León	5.164,30	2.462.169	2097,5	
Andalucía	11.205,50	7.552.978	1483,6	
Sourcet: Funcas, INE and own elaboration				

	LA DISTRIBUCIÓN DE LOS IMPUESTOS EN ESPAÑA					
	CENTRAL	AUTONÓMICO	LOCAL/AYUNT			
/	Sociedades	Patrimonio	IBI(impuesto bienes inmuebles)			
	50% IRPF	Sucesiones	IAE			
	50% IVA	Transmisiones y AJD	Vehículos			
1	42% Especiales	T. Propios	Tasas			
		% Particip. Ingr. Estado	C. Especiales			
		Juego	% Particip. Ingr.			
		50% IRPF	Estado.			
		50% IVA				
		58% Especiales				

Ara bé, si Catalunya es quedés fora de la UE, podria seguir utilitzant l'euro com a moneda, però algunes empreses ja han manifestat que es traslladarien a un altre lloc i això faria caure les exportacions. A més, Catalunya s'enfrontaria a un greu

problema de finançament, ja que hauria d'assumir part del deute de l'Estat espanyol i el BCE ja no seria una opció per rebre diners (possible deslocalització de bancs) i probablement de creixement, de l'augment del PIB, perquè la deslocalització d'empreses i el fet d'haver de redefinir el marc jurídic, polític, administratiu i, sobretot, fiscal, podria fer caure les inversions estrangeres i el turisme a part de les ja mencionades exportacions.

Per Espanya, suposaria perdre una cinquena part del seu PIB (el PIB català representava el 18.7% del PIB espanyol al 2012 segons l'INE) i això agreujaria el problema endèmic de l'Estat que és que la majoria de comunitats autònomes són receptores i només unes poques, entre les quals s'hi troba Catalunya, són emissores.

Europa veu amb cert escepticisme el procés independentista català perquè d'entrada hauria incertesa amb qui pagaria el deute de l'Estat espanyol i perquè una Catalunya fora de la UE podria imposar aranzels i altres restriccions a la importació de productes comunitaris com a mesura de pressió per entrar a la UE, encara que no tindria gaire sentit perquè això no afavoriria els interessos de Catalunya, ni d'Espanya ni d'Europa.

PART B

Suposeu un país imaginari, al que batejarem com a Pankilàndia, on hi han dos partits polítics, eternament, rivals: El PPLD (Partit Popular Liberal Democràtic, liderat per en Capità Tupè, i el PSP (Partit Socialista Pankilandès), liderat per en Peter Pank.

En aquests moments la situació econòmica del país està bastant deteriorada: Pankilàndia, amb el PSP en el poder, i després d'una política de socialització de l'economia (nacionalització de la banca i de les empreses considerades estratègiques) ha anat entrant en una situació d'impasse, de la que sembla que no hi manera de sortir-se'n: l'inici d'una profunda recessió, altes taxes d'inflació, un desequilibri del comerç exterior molt important, una caiguda generalitzada de la inversió, tant nacional como estrangera, i una difusió creixent de l'estat de pobresa.

Exercici 3.B.1.

Suposeu que Peter Pank, us contracta, com assessors econòmics, per els 6 propers mesos previs a la convocatòria d'eleccions governamentals: Quines mesures de política econòmica, tant fiscals com monetàries o d'altres tipus aconsellaríeu per tal de que Peter Pank tornés a guanyar les eleccions? (RAONEU I JUSTIQUEU LA RESPOSTA).

A curt termini (aproximadament un any), ja podem aplicar la política econòmica que vulguem que no canviarà res, ja que és molt difícil canviar les expectatives en tant poc temps. Per tant, si el que busquem és guanyar les eleccions i no podem, de moment, provocar creixement econòmic, el millor és proposar mesures populistes. La més evident és baixar els impostos (P.F. expansiva). Podem baixar l'IVA (la gent podrà consumir més), baixar l'IRPF (augmentarem la renda dels treballadors), treure l'impost general sobre successions o donacions, etc. Com que som un partit socialista, també podríem augmentar l'impost sobre el patrimoni per castigar els rics i no perdríem vots. Pel que fa a les empreses, el problema de la inversió no el solucionarem, perquè depèn de les expectatives de fer negoci, però sí podríem afavorir la creació d'empreses mitjançant incubadores d'empreses, per exemple. Altres mesures populistes serien augmentar el salari mínim, les beques, les pensions i els subsidis d'atur, així com prometre una educació i una sanitat de qualitat.

Exercici 3.B.2.

Suposeu que és el Capità Tupè qui guanya les eleccions i que us anomena, a vosaltres, Ministre d' Economia. Quines mesures de política econòmica activaríeu per tal de treure a aquest país del seu estat soporífer i convertir-lo, de nou, amb el que era en la seua època gloriosa? (RAONEU I JUSTIQUEU LA RESPOSTA).

Per tal de sortir de la situació recessiva que envaeix el país, aplicarem una política fiscal expansiva. Augmentarem la despesa pública i/o baixarem els impostos i d'aquesta manera estimularem la DAg. L'efecte multiplicador ja se n'encarregarà d'estimular el creixement econòmic i de cobrir el dèficit públic que es generarà, sense necessitat d'equilibrar el pressupost perquè això agreujaria la crisi.